

ZBORNIK REZIMEA

MEDUNARODNA STRUČNO-NAUČNA KONFERENCIJA

DANI DEFEKTOLOGA SRBIJE

ZLATIBOR, 17-20. FEBRUAR 2022.

ZBORNIK REZIMEA
МЕЂУНАРОДНА СТРУЧНО-НАУЧНА
KONFERENCIJA

DANI DEFEKTOLOGA SRBIJE
ZLATIBOR, 17-20. FEBRUAR 2022.

DANI DEFEKTOLOGA SRBIJE ZLATIBOR, 17-20. FEBRUAR 2022.

Izdavač

Društvo defektologa Srbije, Kosovska 8/1, Beograd

Štampa

PM plus D.O.O., 22.oktobra 8a, Beograd

Za organizatora

Siniša Ranković, predsednik UO Društva defektologa Srbije
Prof.dr Marina Šestić, dekan - FASPER

Organizatori

Društvo defektologa Srbije
Univerzitet u Beogradu – Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju

Organizacioni odbor

Maja Matović
Željka Trbović
Milka Glavonjić
Uroš Šotarević
Svetlana Pešić
Zoran Kovačić

Programski odbor

prof.dr Ante Bilić Prcić
prof dr Katarina Pavičić Dokozla
prof dr Haris Memišević
prof dr Vesna Vučinić
prof dr Medina Vantić Tanjić
prof dr Gordana Nikolić
prof dr Svetlana Kaljača
prof dr Tamara Kovačević
doc dr Zlatko Bukvić
doc dr Marija Maljković
doc dr Ivana Sretenović
doc dr Bojana Drljan
ass Božidar Filipović

Generalni sekretar

mr Miodrag Nedeljković

Tehnički sekretar

Gorana Kiković

Sekretar za finansije

Radomir Leković

Tehnički urednik

mr Miodrag Nedeljković

ISBN-978-86-84765-58-3

ČITANJE GOVORA SA USANA U KONTEKSTU COVIDA 19

Ljubica Isaković, Tamara Kovačević, Mia Šešum, Marina Šestić

Univerzitet u Beogradu – Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju

Veoma često nismo svesni koliko veliku ulogu igra vizuelna percepcija u razumevanju izrečenog. To vidimo po tome što u nekim situacijama (u okolnostima velike buke, kada postoji prepreka između sagovornika) veoma često dolazi do nesporazuma. U takvim situacijama mi spontano težimo da pratimo pokrete govornih organa govornika kako bismo primili više informacija i razumeli poruku. Čitanje govora sa usana je fenomen koji obuhvata vizuelnu percepciju, upotrebu ostataka sluha, ali i misaonu (kognitivnu) obradu primljenih podataka. Svi, pa i gluve i nagluve osobe, treba da maksimalno koriste slušne sposobnosti i vizuelnu percepciju, da bi putem shvatanja konteksta izrečenog poruka bila kompletно primljena. Danas se to, pri komunikaciji, naročito primeće, kada usled COVIDA-19 nosimo zaštitne maske, koje nam zaklanaju usta i lice.

Cilj ovog rada je da se kroz pregled istraživanja analizira uticaj pandemije COVIDA-19 na prijem i pristup informacijama putem čitanja govora sa usta i lica sagovornika, kod gluvih i nagluvih osoba.

Pregledom dostupne literature, dolazimo do saznanja da je danas čitanje govora sa usana, naročito otežano, čak i onemogućeno. Ukoliko se ne koriste znakovni jezik, daktilografski, titlovani tekstovi, gluve i nagluve osobe nalaze se u veoma nepovoljnoj situaciji. Klasične maske zaklanjavaju usta i lice i gluve osobe ostaju bez bitnih informacija. Providne maske za lice, koje su zaživele u doba pandemije, donekle pomažu čitanju govora sa usana. Olakšava i to što, prevodnici na znakovni jezik, koje viđamo u medijima uvek i govore, što u velikoj meri doprinosi čitanju sa usana i boljem primanju bitnih informacija.

Pandemija COVID-19 donela je promene i dodatne teškoće zajednici Gluvih. Oni su, usled nedovoljne informisanosti, naročito izloženi brizi, strahu, nerazumevanju svakodnevnih događanja, neshvatanju opasnosti, načina prenošenja virusa, ali i posledica koje virus donosi. Primena novih tehnologija i prilagođavanje postojećih, doprineli bi boljem položaju ovih osoba.

Ključne reči: čitanje govora sa usana, providne maske, znakovni jezik, pristup informacijama, gluvi i nagluvi